

Запитання та відповіді для батьків/законних опікунів щодо порядку зарахування українських дітей до шкіл Республіки Молдова:

1. Хто може подати заяву про зарахування дитини до школи в Молдові?

- Зарахування дитини до школи може бути здійснене за заявою батька, законного опікуна або законного представника дитини, незалежно від того, зверталися вони за тимчасовим захистом чи ні.

2. Які етапи мають пройти батьки/законний представник/законний опікун, щоб зарахувати дитину до школи?

a. Заповнення форми заяви.

- a. Дошкільна освіта (українською мовою): [cerere-tip invatamant prescolar ro 4 0 ukr.docx \(live.com\)](https://live.com/cerere-tip/invatamant/prescolar/ro/4/0/ukr.docx)
- b. Дошкільна освіта (російською мовою): [cerere-tip invatamant prescolar ro 4 0 rus.docx \(live.com\)](https://live.com/cerere-tip/invatamant/prescolar/ro/4/0/rus.docx)
- c. Загальна освіта (українською мовою): [cerere-tip invatamant general ro 1 0 ukr.docx \(live.com\)](https://live.com/cerere-tip/invatamant/general/ro/1/0/ukr.docx)
- d. Загальна освіта (російською мовою): [cerere-tip invatamant general ro 1 0 rus.docx \(live.com\)](https://live.com/cerere-tip/invatamant/general/ro/1/0/rus.docx)

Заява повинна містити наступну інформацію:

- загальні відомості про дитину (прізвище, ім'я, по батькові, дата і місце народження);
- загальні відомості про батьків/законного представника/законного опікуна (прізвище, ім'я, по батькові, дата і місце народження);
- інформація про статус заявника;
- інформація щодо форми запитуваних послуг із зарахування/освіти;
- запит щодо мови навчання/спілкування;
- адреса місця проживання/тимчасового проживання/місця тимчасового перебування на території Республіки Молдова;
- контактні дані (телефон, адреса електронної пошти) одного з батьків/законного представника/законного опікуна дитини

b. Збір документів (перелічених нижче)

c. Подання заяви та необхідних документів до відповідного навчального закладу.

3. Які документи необхідні для зарахування дитини до школи?

- a. бланк заяви (див. вище)
- b. національне посвідчення особи одного з батьків/законного представника/законного опікуна;
- c. свідоцтво про народження дитини/національне посвідчення особи;
- d. медична карта дитини з країни походження (Україна) або медична довідка дитини, видана органами влади Республіки Молдова, що дозволяє інтегрувати дитину в освітнє середовище;
- e. підтверджуючі документи про освіту учня (приймаються також підтверджуючі документи про освіту учня в електронному вигляді, без мокрої печатки; відскановані особові справи зі шкільною успішністю або підтвердження в електронному вигляді із закладів освітньої системи України).

Примітка: Дитина може бути зарахована до школи в Молдові, навіть якщо у неї немає попередніх освітніх документів.

4. Чи потрібні документи, що підтверджують попереднє навчання в Україні?

- Так, для зарахування до школи необхідні документи, що підтверджують навчання дитини.
- Якщо документи, що підтверджують попереднє навчання дитини, не можуть бути надані під час зарахування, але можуть бути надані пізніше, то батьки/законний представник/законний опікун дитини може подати письмову заяву, що підтверджує, що він надасть відсутні документи в "розумні терміни".
- Якщо надання документів не є можливим, необхідно поінформувати школу, і керівник закладу освіти має організувати інституційну комісію (у складі директора/заступника директора, вчителя та шкільного психолога/представника районної/муніципальної служби психолого-педагогічної допомоги) для визначення класу, до якого піде дитина, відповідно до класу, який вона відвідувала в Україні, та вікового рівня.
- Учні, які подали заяву про зарахування до 10-го класу, але не мають змоги відновити атестат, про повну загальну середню освіту в Україні, зараховуються до 10-го класу за умови пред'явлення атестата про повну загальну середню освіту в Україні під час навчання в старших класах або усунення в той самий період програмних розбіжностей за програмою середньої школи в Республіці Молдова, здачі випускних іспитів за національною програмою середньої школи та переведення до старших класів у навчальному закладі, в якому навчається ця дитина.

5. Чи потрібно нотаріально завіряти або перезавіряти документи, що підтверджують попередню освіту студента?

- Документи, що підтверджують освіту студента, не потрібно нотаріально завіряти або перекладати на румунську мову.
- Приймаються електронні або скановані копії.

6. Куди і коли можна подати заяву про зарахування дитини до школи?

- Заяви про зарахування українських дітей можуть бути подані в будь-який час протягом навчального року. Якщо школа досягла максимального завантаження, вона направляє потенційних учнів до іншої школи, розташованої поблизу.
- Хоча українські діти можуть записатися до будь-якої школи в Молдові, де є вільні місця, було визначено додаткові школи, в яких є місця для учнів-біженців: тут [aici](#) (RO, RU)

7. Якщо виникають проблеми із зарахуванням дитини до школи, до кого слід звертатися батькам/законним представникам/законним опікунам?

- У разі виникнення проблем із зарахуванням дитини до школи батькам рекомендується звернутися до місцевого органу з питань освіти:
  - Перелік контактів у Кишиніві: [\[RO | | RU\]](#)
  - Перелік контактів з інших районів можна подивитися тут: [\[RO | | RU\]](#)

8. Якщо дитина вже відвідує школу в Молдові, то для зарахування на новий навчальний рік необхідно подати нову заяву?

У разі учнів, які вже навчаються в навчальному закладі Республіки Молдова і були зараховані до нього в статусі учня, додаткової заяви не потрібно.

9. Чи може учень бути зарахований як вільний слухач до школи в Республіці Молдова?

Ні. Статусу вільного слухача більше не існує. Учні можуть обрати або вступ до школи Республіки Молдова на умовах очного навчання, або продовжити вивчення української освітньої програми в режимі онлайн, в ідеалі - у шкільному середовищі.

10. Я український учень і хочу продовжити навчання за українською онлайн програмою, але хочу робити це в молдовській школі. Чи можливо це?

Так. За запитом загальноосвітні заклади можуть надати доступ до дистанційного навчання для учнів, які бажають навчатися в режимі онлайн за українською навчальною програмою. За додатковою інформацією звертайтеся до місцевого навчального закладу.

ЮНІСЕФ та інші партнери організують лабораторії EduTech у кількох школах Молдови для прийому дітей, які бажають продовжити навчання в режимі онлайн у стінах школи.

11. У разі якщо батьки/опікун та/або діти не користуються тимчасовим захистом у країні, вони можуть бути зараховані до школи?

Усіх українських дітей, які перебувають на території Республіки Молдова після 24 лютого 2022 року, можна зарахувати до школи в Республіці Молдова, незалежно від того, перебувають вони або їхні батьки/законні представники/законні опікуни під тимчасовим захистом чи ні.

12. Чи отримають діти, які навчаються в Молдові, офіційний сертифікат, виданий Міністерством освіти і дослідження, як і молдовські студенти, що підтверджує, що вони відвідували навчальний заклад в Республіці Молдова?

- Після закінчення навчання в початковій школі випускники отримають документ, що підтверджує проходження ними атестації.
- Усі випускники, які склали державні випускні іспити (9 клас), отримають атестат про повну загальну середню освіту (свідоцтво про середню освіту).
- Випускники старших класів середньої школи (12 клас) можуть подати заяву на складання національного іспиту на отримання ступеня бакалавра.
- Після складання державного іспиту на ступінь бакалавра випускник отримує диплом бакалавра, який дає право на вступ до вищих навчальних закладів та середніх спеціальних навчальних закладів.

- Навчальний заклад видає атестат про повну загальну середню освіту, який дає право учням, які не склали державний іспит на атестат зрілості, або кандидатам, які не склали державний іспит на атестат зрілості, але закінчили повний курс середньої школи, навчатися за програмами професійно-технічної освіти в середніх технічних і середніх спеціальних навчальних закладах.

13. Де студенти можуть відвідувати курси румунської мови?

- Цього року Міністерство освіти і досліджень запустило Національну програму з вивчення румунської мови національними меншинами, включно доросле

населення, яка відкрита для всіх, хто бажає вивчати румунську мову, зокрема й для біженців з України. Курси безкоштовні та доступні в усіх регіонах Молдови. Для отримання більш детальної інформації та, зокрема, для реєстрації на участь у програмі, можна звернутися за номером 022234623.

- Крім трьох університетів - Бельцького державного університету, Кишинівського державного університету та Комратського державного університету, курси румунської мови можна відвідувати в декількох населених пунктах, наприклад, у двох громадських центрах у Кишиневі - по вулиці 31 серпня 1989 р., № 151, та у Каушанах - по вулиці Олексія Матеєвича, № 7.

14. Чи може молода людина, яка навчається в університеті в Україні, перевестися в Молдову?

Заява має бути подана в МОН, і кожна заява розглядатиметься індивідуально. Зверніть увагу, що тільки в кількох університетах є програми навчання російською мовою. Прийом заяв до університетів розпочався 17 липня 2023 року.

15. Чи можуть біженці вступати до університетів Молдови?

- Так. Біженці, зокрема українські, можуть вступити до університету Республіки Молдова.
- Прийом заяв до вузів на 2023-2024 навчальний рік відбувався з 24 липня по 31 серпня 2023 року.
- Перелік державних і приватних університетів Молдови можна знайти тут: <https://mecc.gov.md/ro/content/institutiile-de-invatare-superior>
- Інформація стосовно зарахування та необхідної документації доступна на сайті Міністерства <https://mec.gov.md/ro/content/admiterea-2023>, а також на сайті кожного ВНЗ.
- Документи, що подаються для зарахування, мають бути перекладені румунською, російською або англійською мовами та легалізовані.
- Студенти можуть уточнити в університеті, чи можуть вони надіслати документ, що засвідчує особу з фотографією, якщо у них немає паспорта.

- Як правило, студенти можуть надіслати копії своїх документів під час першої подачі, або онлайн на сайті університету, або особисто в університеті. Але надалі, після зарахування, вони мають надати оригінали документів. Вступники мають право зареєструватися для участі у вступному конкурсі на бакалаврат/інтегроване навчання одночасно в одному або декількох вищих навчальних закладах, за різними напрямками професійної підготовки; у кожному з обраних закладів освіти вони можуть обрати в порядку пріоритетності максимальну кількість програм, встановлену сенатом закладу освіти, але при цьому їх може бути зараховано **тільки на одну програму навчання в одному з закладів вищої освіти**, на якій вони перебувають, і на яку вони мають право подавати заяви на конкурс. Абітурієнти, оголошені прийнятими до кількох вищих навчальних закладів, мають зробити вибір на користь обраного навчального закладу та спеціалізації, подавши **оригінали документів про освіту** до відповідного навчального закладу у встановлений для подачі документів строк.
- У більшості університетів є курси російською мовою, але за необхідності студенти можуть пройти річний вступний курс румунської мови. Інші університети пропонують курси англійською мовою. Для отримання детальної інформації звертайтеся до університету, який вас цікавить.
- Українські студенти будуть платити за навчання в державних і приватних ВНЗ стільки ж, скільки й молдавські студенти.
- Відповідальною особою в МОН є Дойна Усач.
Адреса електронної пошти: doina.usaci@mec.gov.md, номер телефону: 022233213

16. Чи можуть студенти з України отримувати стипендії?

- На 2023-2024 навчальний рік для іноземних студентів у державних ВНЗ країни виділено 106 місць із державним фінансуванням - 76 на рівні бакалаврату і 30 на рівні магістратури, водночас пріоритет надається українським студентам.
- Приватні університети не надають стипендій. Однак якщо студенти потребують фінансової допомоги, їхня ситуація може бути розглянута в індивідуальному порядку. Для цього студентам необхідно звернутися до ректора університету із заявою, в якій необхідно описати свою ситуацію. Кожен випадок

розглядатиметься індивідуально, залежно від соціального становища студента та його успішності.

17. Де можуть жити українські студенти під час навчання в університеті?

- Державні та приватні університети мають у своєму розпорядженні обмежену кількість місць у гуртожитках. Плата за гуртожиток стягується незалежно від плати за навчання. Для отримання більш детальної інформації з цього питання звертайтеся до кожного конкретного університету.
- Плата за гуртожиток не входить до стипендії і має бути оплачена. У студентських гуртожитках **плата за проживання становить 784 - 2258 леїв** на місяць на одного студента, залежно від пропонованих умов